

Nr 501

Av herr Rimmerfors m. fl., om en upplysningskampanj rörande alkoholbrukets speciella risker för ungdom.

(Lika lydande med motion nr 412 i Första kammaren)

Statsutskottet tog i sitt utlåtande nr 191 vid 1963 års riksdag ställning till motionerna I: 139 och II: 160 med förslag om en upplysningskampanj rörande alkoholbrukets särskilda risker för ungdom.

Utskottet framhöll, att motionärerna berört ett område där behovet av information är stort, men ansåg inte att en särskild kommitté borde tillsättas. Liksom skolöverstyrelsen ansåg utskottet att ungdoms- och nykterhetsorganisationerna själva bör ordna sådana kampanjer. Vidare fann utskottet det ligga närmast till hands att statens ungdomsråd utarbetar riktlinjer för sådan verksamhet och om så behövs begär ytterligare medel.

I motionerna framhölls, att samhällets och organisationernas upplysnings- och informationsverksamhet i alkoholfrågan har en inte obetydlig omfattning och att det genom skolorna, nykterhetsorganisationerna etc. redan uträttats mycket. En brist i det långsiktiga upplysnings- och informationsarbetet synes dock vara, att »mannen på gatan» märker alltför litet. Detta i sin tur beror bl. a. på att speciellt utåtriktade medel, t. ex. affischer, annonser samt information i radio och TV mycket sparsamt förekommer.

Motionärerna tänkte sig en *punktkampanj om ungdom och alkohol*, möjligen i första hand en *tonårskampanj* med hänsyn till tidpunkten för alkoholvanornas grundläggande. Huvudtemat skulle vara alkoholbrukets särskilda risker under ungdomsåren. Därvid bör särskild tonvikt bl. a. läggas på frågan om alkohol och trafik. Många ungdomar tycks vara okunniga om att det livligt eftertraktade körkortet för lång tid är utom räckhåll för den som fått nykterhetsanmärkningar.

Vid informationen skulle man företrädesvis välja medel, som lätt når fram till ungdomen, t. ex. annonser — gärna med tävlingar och frågespalter — i tidskrifter som ungdomen läser, liksom i dagspressens idrotts- och ungdomssidor. I dessa sammanhang torde det vara lämpligt att anlita tonårsidoler som medverkande. Vidare förutsattes medverkan av radio och TV samt information inom föreningslivet. Främst hade motionärerna tänkt sig en utåtriktad information i alkoholfrågan av en typ som för närvarande knappast förekommer. Han skulle därvid främst söka att nå sådana som nu inte deltar i föreningslivet.

Skolöverstyrelsen och medicinalstyrelsen tillstyrkte i princip verksamhet av den föreslagna typen liksom även statens ungdomsråd.

Vi har ingenting att invända mot att även andra metoder än de först antydda kommer till användning. Statens ungdomsråd framhöll vid remissbehandlingen i föl med all rätt att effekten av propagandainslagen i stor utsträckning är beroende av att föreningslivet följer upp kampanjen. Det torde sålunda vara klokt att en samordning redan från början kommer till stånd. Framför allt gäller detta informationsannonser, affischer och andra utåtriktade medel.

Kampanjen »Skaffa inte sprit till ungdom», genomförd under september 1961—maj 1962, till en kostnad av 230 000 kronor, är ett exempel på att även en relativt ringa summa kan ge god effekt. Enligt en SIFO-undersökning var observationsprocenten rörande den nämnda kampanjen mycket hög.

Naturligtvis vore det dock önskvärt om den nu ifrågasatta kampanjen kunde pågå längre och att den hade betydligt större ekonomiska medel till sitt förfogande. Vad här åsyftas är en försökskampanj under en tidrymd och med en utformning som statens ungdomsråd bestämmer, i vilken huvudvikten bör läggas på användandet av informationsvägar som för närvarande inte alls eller i mycket ringa omfattning kommer till användning i det nykterhetsfrämjande arbetet.

Med hänvisning till det anförda föreslår vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om uppdrag åt statens ungdomsråd att i samarbete med ungdoms- och nykterhetsorganisationer anordna en utåtriktad upplysningsverksamhet rörande alkoholbrukets speciella risker för ungdom, varvid förutsättes att ungdomsrådet vid behov inkommer med ansökan om ytterligare medel, utöver det belopp som Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen föreslår för statens ungdomsråds verksamhet.

Stockholm den 25 januari 1964

<i>Einar Rimmerfors</i>	<i>Gunnar Hylltander</i>	<i>Daniel Wiklund</i>
<i>Elias Jönsson</i> i Ingemarsgården	<i>Einar Hæggbloom</i>	<i>Märta Boman</i>
<i>Sven Antby</i>	<i>Axel Gustafsson</i> i Borås	<i>Eric Nelander</i>
<i>Olaus Nyberg</i>	<i>Olle Westberg</i>	<i>Jan-Ivan Nilsson</i>
<i>Rune Gustavsson</i> i Alvesta	<i>Alvar Andersson</i> i Knäred	<i>Anders Jonsson</i> i Mora